

Chronobiologická fototerapie

Zlepšuje stav pacientů upoutaných dlouhodobě na lůžko a při **Alzheimerově** chorobě

V minulém dílu jsme vysvětlili, co je to chronobiologická fototerapie (ChBFT) a jak pomáhá pacientům s depresí. Z ChBFT však mohou těžit například také pacienti dlouhodobě upoutaní na lůžko, včetně pacientů s Alzheimerovou chorobou.

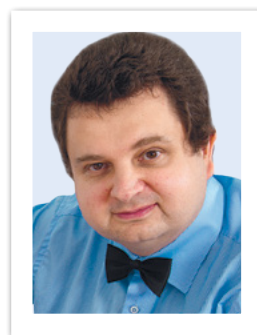
Zdravý člověk rytmus spánek/bdění synchronizuje při pobytu venku, například při ranní procházce. U ležících pacientů ve zdravotnických zařízeních nebo domovech seniorů je osvětlení denním světlem závislé na stavební dispozici a orientaci

pokoje, ale také na roční době. Umělé osvětlení pokojů nedokáže ve většině případů nahradit nedostatek denního světla a pacientovi chybí světelný podnět pro synchronizaci biologických hodin. Postupně tak může dojít k narušení jeho časového rytmu. „Pacienti mohou dříve či

později nedostatkem světla trpět. V důsledku toho pak spí během dne a noci naopak probdívá,“ vysvětluje světelný technik společnosti NASLI, spol. s r.o., **Ing. Antonín Fuksa**. Aplikací chronobiologické fototerapie (ChBFT) lze tento časový rytmus obnovit. Tato léčba se u pacientů provádí v kombinaci se stávající medikamentózní léčbou.

Změny k lepšímu při Alzheimerově chorobě

„Terapie světlem má rovněž velký potenciál pro zkvalitnění života pacientů s Alzheimerovou chorobou a cílí na doprovodná onemocnění, například noční deliria, nadměrnou

Ing. Antonín Fuksa
NASLI spol. s r.o.

MUDr. Pavel Doubek, Ph.D.
Psychiatrická klinika
1. LF UK a VFN

vzrušivost (agitovanost), depresi nebo desynchronizaci spánkového rytmu. Zlepšení kvality života pacienta se následně promítne do snížení zátěže personálu a v menší spotřebě léků,“ dodává **MUDr. Pavel Doubek, Ph.D.**, odborný asistent a vedoucí lékař ambulancí a poradny pro chronobiologickou léčbu Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.

Jak probíhá léčba

Pacient je odvezen na pokoj vyhrazený pro fototerapii, nebo je k jeho lůžku přistaveno svítidlo NASLI ADS2max naprogramované na světelný režim podle individuálních potřeb pacienta. „Nejčastěji svítíme ráno, kdy má ChBFT největší efekt. Protože pospávání během dne podporuje rozvoj příznaků demence, svítíme s proměnlivou intenzitou po celý den. Pro rychlou aplikaci světla v rámci ChBFT používáme příruční mobilní svítidlo SunSun, pacient zůstává

na svém lůžku v blízkosti svítidla vsedě nebo vleže na boku,“ vysvětluje MUDr. Pavel Doubek. Podle jeho slov může u některých nemocných už během prvního týdne léčby dojít ke zlepšení celkového stavu, prohloubení spánku, vymizení nočního deliria nebo zlepšení poznávacích (kognitivních) funkcí – pravděpodobně právě následkem zmírnění přidružených komplikací, jako jsou deprese či narušení spánkového rytmu.

Povzbuzující případ pacienta

O efektivitě ChBFT svědčí i případ 82letého klienta Alzheimer Home Zátíší. Muž s diagnózou demence u Alzheimerovy choroby, který více než 14 měsíců nepromluvil jediné slovo, po týdnu ChBFT překvapil rodinu několika souvislými větami. „Světlo zde zapůsobilo proti dlouhodobému hypoaktivnímu deliriu, které může demenci doprovázet a není úplně snadné jej diagnosticky odlišit. Některá tato doprovodná onemocnění lze, na rozdíl od demence, vyléčit. Toto ‚záračné zlepšení‘ se stalo inspirací pro příchod nového doktoranda na naši kliniku, který se soustředí na výzkum fototerapie u seniorů,“ dodává MUDr. Pavel Doubek. 🇨🇪

Markéta Ostržížková
odborná spolupráce:
MUDr. Pavel Doubek, Ph.D.,
Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN,
Ing. Antonín Fuksa, NASLI spol. s r.o.

Léčba ChBFT je v České republice

v současnosti dostupná v několika zdravotnických zařízeních a klinikách (další centra se na tuto metodu připravují):

- Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN v Praze
- Alzheimercentrum v Průhoncích
- Psychiatrické oddělení FN v Ostravě
- Ordinace MUDr. Wolné v Hořicích
- Alzheimer Home v Praze
- Psychiatrické oddělení VN v Brně
- Psychiatrické oddělení FN v Brně
- Psychiatrická léčebna PATEB v Jemnici
- Priessnitzovy léčebné lázně v Jeseníku